

РЕШЕНИЕ

№ 4553

гр. София, 09.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 78 СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР С. САВЧЕВ

при участието на секретаря РУМЯНА Д. ГЕОРГИЕВА
като разгледа докладваното от ПЕТЪР С. САВЧЕВ Гражданско дело № 20211110140723 по описа за 2021 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ

гр.София, 09.12.2021 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, II-ро Гражданско отделение, 78 с-в, в открито заседание на тридесети ноември 2021 год. , в състав:

РАЙОНЕН СЪДИЯ: ПЕТЪР САВЧЕВ

при секретаря Румяна Дончева, като разгледа докладваното от съдията гр. дело № 40723/2021 год. , за да се произнесе взе предвид следното :

Предявен е главен иск с правно основание чл. 88, ал. 1 от ЗЗД – 10 000 лв.

Предявен е евентуален иск с правно основание чл. 267, ал. 1 от ЗЗД – 10 000 лв.

Ищецът „...“, адр. гр. София 1408, .. твърди в депозираната искова молба, че като възложител, е сключил с ответника „...“, последният като изпълнител, договор за консултантска услуга от 26.06.2017 г. , по силата на чл. 1 от който ответникът следвало да извърши консултантски услуги във връзка с реализиране и финансиране на проектно предложение за „Изграждане на къща за гости“ по Програма за развитие на селските райони 2014 г. - 2020 г. по подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“. Съгласно чл. 2 от договора консултантските услуги включвали подготовка на заявление за подпомагане, изработка на бизнесплан, анализ на икономическа устойчивост на проекта и подготовка на заявки за плащане, включително отчитане и управление на проекта, както и подаването на същите в ..“ в законоустановения срок, отговарящи на всички законови изисквания. Твърди, че съгласно чл. 8 от договора възнаграждението на ответника възлизало на 20 000 лв. , като 10 000 лв. се заплащали в петдневен срок от подписване на договора, а останалите 10 000 лв. се заплащали след превеждане на авансовото плащане от ..“ по сметка на ищеца. Твърди, че първите 10 000 лв. ищецът платил на ответника на 26.06.2017 г. , за което ответникът издал фактура № *****/26.06.2017 г. Твърди, че ответника не изпълнил нищо от задълженията си по договора, поради което с нотариална покана от 31.05.2021 г. до ответника, ищеца развалил процесния договор. Ето защо, моли присъждането на сумата от 10 000 лв. , ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Евентуално, моли присъждане на сумата от 10 000 лв. , ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, на основание чл. 267, ал. 1 от ЗЗД – разпоредба, която изключва правото на изпълнителя да получи възнаграждение, ако изпълнението на работата стане невъзможно поради причина, за която никой от страните не отговаря. Тази претенция евентуално се поддържа, ако съдът приеме, че горепосоченото разваляне на договора не е станало валидно, но изпълнението е станало обективно невъзможно.

Моли присъждане на деловодни разноски.

Ответникът оспорва изцяло иска по съображения по отговор на исковата молба. Основава защитата си на твърдение, че ищеца не му е указал нужното съдействие за изпълнение на договора, каквото задължение е имал по чл. 5,1 от договора.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 12 от ГПК, приема следното от фактическа страна:

Ищецът, като възложител, е сключил с ответника ,като изпълнител, договор за консултантска услуга от 26.06.2017 г. , по силата на чл. 1 от който ответникът е следвало да извърши консултантски услуги във връзка с реализиране и финансиране на проектно предложение за „Изграждане на къща за гости“ по Програма за развитие на селските райони

2014 г. - 2020 г. по подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ от мярка 6 „Развитие на стопанства и предприятия“ /л.л. №№ 9-11/. Съгласно чл. 2 от договора консултантските услуги включват подготовка на заявление за подпомагане, изработка на бизнесплан, анализ на икономическа устойчивост на проекта и подготовка на заявки за плащане, включително отчитане и управление на проекта, както и подаването на същите в ..“ в законоустановения срок, отговарящи на всички законови изисквания. По делото не се събраха никакви доказателства за изпълнението на тези задължения на ответника. Не може да се приеме за установено по делото, че ищецът не е изпълнил задълженията си за съдействие по чл.5,1 от договора, до колкото по делото не се събраха никакви доказателства за покана от страна на ответника за такова съдействие. Ответникът е търговец със специална компетентност в предмета на процесния договор и не може да се приеме в негова защита, че пасивното му поведение – такова което не изисква и не съдейства на ищеца да извърши задълженията си по чл. 5,1 от договора, разкрива поведение у ищеца на неосказване на съдействие за изпълнение на договора.

Съгласно чл. 8 от договора възнаграждението на ответника възлиза на 20 000 лв. , като 10 000 лв. се заплащат в петдневен срок от подписване на договора, а останалите 10 000 лв. се заплащат след превеждане на авансовото плащане от ..“ по сметка на ищеца. Безспорно е, че първите 10 000 лв. ищецът е платил на ответника на 26.06.2017 г. , за което ответникът е издал фактура № *****/26.06.2017 г. /л. № 12/.

С нотариална покана от 31.05.2021 г. до ответника, ищецът е направил изявление за разваляне на процесния договор /л.л. №№ 16-19/.

Видно от писмото на ..“ , приложено под л.л. №№ 46-47 от делото, недопустимо е финансиране на „къщи за гости“ по процесната мярка за подпомагане и съответно не е откривана такава процедура за предоставяне на финансова помощ. Ето защо, следва да се приеме, че изпълнението на процесния договор е обективно невъзможно.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

По главния иск с правно основание чл. 88, ал. 1 от ЗЗД – 10 000 лв. :

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 1 от ЗЗД, развалянето на двустранен договор има обратно действие, освен при договорите за продължително или периодически изпълнение, какъвто не е процесният. Това означава, че при развалянето на договора всяка от страните следва да върне на другата това което е получила от нея. В конкретния случай, законосъобразното разваляне на договор за консултантска услуга от 26.06.2017 г. , следва да има като правна последица задължението на ответника да върне авансово полученото възнаграждение от 10 000 лв. , което получаване, като факт се установи по делото. Съгласно разпоредбата на чл. 87, ал. 1 от ЗЗД, когато длъжникът по един двустранен договор не изпълни задължението си поради причина, за която той отговаря, кредиторът може да развали договора, като даде на длъжника подходящ срок за изпълнение с предупреждение,

че след изтичането на срока ще смята договора за развален, като при писмени договори предупреждението следва да бъде направено в писмена форма. Разпоредбата на чл. 87, ал. 2 от ЗЗД дава хипотези, при които развалянето на договора може да стане без даване на срок за изпълнение. Във връзка с изложеното съдът прави следните правни изводи по конкретния казус: на първо място разпоредбата на чл. 87 от ЗЗД дава право на страна по договор да го развали, за да произтекат посочените по-горе правни последици по чл. 88, ал. 1 от ЗЗД, при условие, че развалящата договора страна е изправна и при условие, че договора е двустранен. Тези хипотези са налице в конкретния случай, а именно договорът е двустранен, доколкото урежда насрещни задължения и на двете страни – това по плащане на възнаграждението и това по осъществяване на консултантската услуга в посочения в договора обем, и от друга страна – ищецът е изправна страна по договора, доколкото е изпълнил своето задължение, а именно – да плати авансовото възнаграждение. В обстоятелствената част на решението съдът не прие възражението на ответника, че ищецът не е указал необходимото съдействие за изпълнението по чл. 5,1 от договора. Във връзка със задължението на развалящия да даде подходящ срок за изпълнение по чл. 87, ал. 1 от ЗЗД, то съдът приема, че ищеца е развалил валидно договора по чл. 87, ал. 2 от ЗЗД – без да дава срок за изпълнение с нотариалната покана от 31.05.2021 г., доколкото е отпаднал интересът от изпълнението предвид на обстоятелството, че договорът е за консултантска услуга за проект за период на финансиране 2014 г. – 2020 г., а развалянето е пред 2021 г. – една година след изтичането на периода и четири години след сключването на договора, при липса на всякакво изпълнение от ответника. Надлежното разваляне на договор влече правните последици по чл. 88, ал. 1 от ЗЗД, а именно – задължението на ответника да върне авансово полученото възнаграждение по развалиния договор.

Предвид изложеното, съдът приема, че иска по чл. 88, ал. 1 от ЗЗД следва да се уважи изцяло за претенцията от 10 000 лв.

Предвид уважаването на главния иск не се сбъдва процесуалното условие за разглеждане на евентуалния иск по чл. 267, ал. 1 от ЗЗД. За яснота и изчерпателност, обаче, може да е посочи, че и на това правно основание искът е изцяло основателен. Разпоредбата на чл. 267, ал. 1 от ЗЗД предвижда, че изпълнителят няма право да получи възнаграждението, когато изпълнението стане обективно невъзможно. По делото се установи, че е недопустимо финансиране на „къщи за гости“ по процесната мярка за подпомагане и съответно не е откривана такава процедура за предоставяне на финансова помощ. Ето защо, и на това основание ответникът следва да върне авансово даденото му възнаграждение от 10 000 лв.

На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата 1 396 лв. деловодни разноски.

Въз основа на гореизложеното, Софийски районен съд

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ответника „... да заплати на ищеца „...“, адр. гр. София 1408, „...“, на осн. чл. 88, ал. 1 от ЗЗД, сумата от **10 000 лева**, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба - 13.07.2021 год. , до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА ответника „... да заплати на ищеца „...“, адр. гр. София 1408, „...“, на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК, сумата от 1 396 лв. деловодни разноси.

Решението подлежи на обжалване от страните пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

РАЙОНЕН СЪДИЯ :

Съдия при Софийски районен съд: _____